

Scrisori ale lui Ion Bianu către Maria Sturdza

GHEORGHE RADU

În fondul familial Sturdza – Miclăușeni, aflat la Direcția Județeană Neamț a Arhivelor Naționale, se păstrează unsprezece scrisori inedite semnate de Ion Bianu¹ și adresate doamnei Maria Sturdza². Ion Bianu a purtat o bogată corespondență cu Maria Sturdza, de familia căreia îl lega o veche și strânsă prietenie. Cele unsprezece scrisori, datate între anii 1899-1933, aduc elemente noi privind viața remarcabilului om de litere care a fost Ion Bianu și despre preocuparea Academiei Române de a ridica la Mircești un monument închinat poetului Vasile Alecsandri.

Ion Bianu, în scrisoarea ce poartă data de 9 martie 1926, subliniază prietenia dintre Vasile Alecsandri și Ion Ghica, aducându-i la cunoștință doamnei Sturdza că „se tipărește acum o mică poveste despre viața lui (V. Alecsandri - n.n.) și întâia ilustrație care va însoți textul va fi un portret de pe la 1833: Alecsandri cu Ion Ghica”³.

Scrisorile conțin o serie de amănunte despre: familia lui Ion Bianu, personalitate complexă a vieții culturale românești în acea perioadă, sănătatea semnatarului, precum și despre festivitățile ce se pregăteau la Miclăușeni. Privind această din urmă problemă, Ion Bianu apelează, în câteva scrisori⁴, la doamna Sturdza, pentru a obține un grădinar care să se ocupe de grădina de la Mircești, cu prilejul inaugurării „mausoleului construit pentru veșnica odihnă a rămășițelor pământești ale Marelui Poet al Neamului, Vasile Alecsandri”⁵.

Publicarea acestor scrisori vine să întregască imaginea personalității lui Ion Bianu, aducând, în același timp, contribuții și la cunoașterea activității duse de Academia Română pentru ridicarea unui mausoleu Bardului de la Mircești.

---

¹ Ion Bianu (1856-1935) - filolog român, originar din Ardeal. După studii temeinice în străinătate, la Milano și la Paris, este numit profesor la liceul „Sf. Sava”, ca apoi să fie profesor la Universitatea din București. Membru al Academiei Române, fiind chiar președintele ei, Ion Bianu organizează Biblioteca Academiei și strânge manuscrise și cărți vechi, salvând de la distrugere valori neprețuite.

² Maria Sturdza – fiica lui Ion Ghica, născută în 1851, se căsătorește în 1869 cu George A. Sturdza, fratele cunoscutului om politic D. A. Sturdza.

³ Direcția Județeană Neamț a Arhivelor Naționale, (D.J. Neamț A.N.), fond Sturdza - Miclăușeni, dosar 267, f. 5.

⁴ *Ibidem*, f. 6-7.

⁵ *Ibidem*, f. 20.

1. 1899 octombrie 22, București. *Scrisoare a lui Ion Bianu adresată Mariei Sturdza în care își exprimă nostalgia după meleagurile Miclăușenilor, face referiri la astenia de care suferă și la descoperirea în zona Miclăușeni a unei monede din bronz de la împăratul Commodus.*

București
22 octombrie 1899

Academia Română

Preastimată doamnă Sturdza,

N-am uitat și nu voi putea uita niciodată Miclăușanii și pe bunii lui stăpâni. Din contra, adeseori îmi aduc aminte de acel raiu pământesc, pe cât este posibil să fie raiu pe bietul și ticălosul nostru glob. Soarta mea a fost – se vede – să-mi cheltuiesc viața în acest cazan în care pasiunile rele și mișelia omenească în toate formele ei clocotesc neîncetat și stropesc și sufocă. *Trebuie* însă să ducem lupta și să muncim din toate puterile și până la sfârșitul lor, spre a ne face datoria pe deplin. Așa am învățat de la marele maestru, de care am avut fericirea a trăi aproape timp de câțiva ani și a cărui amintire rămâne vecinic vie în mintea mea ca și într-*multora*.

Ca ce mă supără mai rău acum este nenorocita de nerv-astenie, care, în acest an mai ales, este foarte înaintată, și nu-mi este cu puțință a o alunga, căci ar trebui pentru aceasta un lung repaus de mai multe luni și aceasta nu este cu puțință.

Domnul cu noi!

Moneda am arătat-o și dlui D. Sturdza. Este de bronz, de la împăratul Comod. Prețul ei este foarte mic, 3-4 lei cel mult. Acest exemplar are însă o însemnătate prin locul unde s-a găsit, dacă s-a găsit la Miclăușani, căci acolo era afară sau la marginea extremă a stăpânirii romane. În orice caz, nu este o bogăție pentru bietul om care a aflat-o și chiar de ar fi aur nu ar fi de o mare valoare.

Aștept cu dor și cu nerăbdare „la chose tres serieuse” despre care îmi spuneți că are să vie într-un viitor nedeterminat.

Până atunci vă rog prezentați domnului Sturdza cele mai respectoase ale mele complimente și să primiți prearespectoasele sărutări de mâni

de la al d-voastră devotat servitor,
I. Bianu

D.J.Neamț A.N., fond Sturdza - Miclăușeni, dosar 267, f. 1-2.

2. 1926 martie 9, București. *Scrisoare a lui Ion Bianu către Maria Sturdza prin care îi anunță apropiata sa deplasare la Miclăușeni pentru terminarea mausoleului închinat lui Vasile Alecsandri, apelând la doamna Sturdza să-l sprijine în amenajarea grădinii din jurul casei și a mormântului poetului.*

București
Calea Victoriei, 125
9 martie 1926

Academia Română

Nr. 490

Preastimată doamnă,

Din anul trecut n-am mai fost prin părțile D-voastră. Se apropie însă timpul când va trebui să mergem din nou, pentru același scop – terminarea și inaugurarea mausoleului marelui Alecsandri. Se tipărește acum o mică povestire despre viața lui și întâia ilustrație care va însoți textul va fi un portret de pe la 1833: *Alecsandri cu Ion Ghica*.

În vederea sărbătoririi inaugurării, care va fi prin iunie viitor, trebuie să ne gândim și la pregătirea grădinii din jurul casei și a mormântului. Spre acest scop îndrăznesc a vă cere și ajutorul D-voastre, care cred că aveți acolo un grădinar. Rugarea noastră este să binevoiți a trimite grădinarul D-voastre cu sculele și mijloacele lui grădinărești, ca să pună la cale facerea toaletei grădinei noastre spre a putea, cu demnitate, primi oaspeții la iunie. Fiind încredințat că ne veți da tot ajutorul cu putință, scriu chiar de acum custodelui nostru, care este avocatul Leon Ionescu, spre a se aștepta la ajutorul care-i va veni de peste Siret.

Complimente și sărutări de mâini atât Domniei voastre cât și doamnei Cantacuzino.

Al Domniei voastre devotat servitor,
I. Bianu

Domniei sale,
Doamnei Maria G. Sturdza

la Miclăușeni

D.J.Neamț A.N., fond Sturdza - Miclăușeni, dosar 267, f. 5.

3. 1928 martie 19, București. *Scrisoare a lui Ion Bianu adresată Mariei Sturdza, prin care o anunță că mausoleul de la Mircești este gata și va fi inaugurat în luna mai, reînnoind totodată rugămintea de a fi sprijinit în amenajarea grădinii.*

Academia Română
București

Preastimată doamnă Sturdza,

Gândul meu spre D-voastră și spre Miclăușeni – într-o zi solemnă a vieții mele – s-a îndreptat în mod firesc din cauza dulcilor și neuitatelor bunătăți care mi s-au arătat din fragedă tinerețe de bunii stăpâni ai Gherganilor – părinții D-voastre. Negândirea spre D-voastră ar fi fost regretabilă.

Acum ne ocupăm iar de terminarea celor cuvenite la Mircești. Mausoleul este

gata. În aprilie viitor se va face mutarea rămășițelor din vechile morminte în cavoul de sub mausoleu, iar în mai se va face – cu solemnitatea cuvenită – inaugurarea monumentului pentru veșnica locuință a gloriosului Bard, prietenul de viața întreagă a părintelui D-voastre.

Pentru pregătirea aceasta vin iar cu rugarea ce v-am făcut în anul trecut: Dorim să facem pregătirea grădinei cât mai cuviincios. Aveți acum grădinar? Îl puteți însărcina să ne dea ajutorul specialității lui? Natural, că grădina ar trebui să fie așezată pentru întreținere și în viitor – nu numai pentru ziua solemnității, căci în cursul verii și toamnei vor merge acolo deosebite grupe de vizitatori din toate părțile. Și grădina ar trebui să fie totdeauna cuviincios prezentabilă. Nu ne gândim la o grădină de lux, *cu seră și cu grădinar permanent*. Vom avea acolo numai un custode și un servitor.

Dar acum, pentru mai-iunie am dori să înfățișăm grădina care înconjoară casa Poetului cât se poate mai sărbătorește îmbrăcată.

Iacă rugarea noastră, îndreptată deocamdată în formă cu totul confidențială. Am dori să știm cât s-ar putea mai curând dacă și întru cât ne-ați putea ajuta?

Este de la sine înțeles că, în caz afirmativ – grădinarul va trebui să ne dea și o arătare despre cheltuielile trebuitoare lucrării – cât va trebui trimis dinainte și cât în cursul lucrării. Bani s-ar trimite probabil custodelui pe care-l avem acolo – sau cum credeți D-voastre că ar fi mai practic.

Cu cele mai respectoase sărutări de mână D-voastre și D-nei Cantacuzino, rămân al D-voastrei devotat servitor.

I. Bianu

19 martie 1828

D.J.Neamț A.N., fond Sturdza - Miclăușeni, dosar 267, f. 6-7.

4. 1928 aprilie 9, București. *Scrisoare a lui Ion Bianu trimisă Mariei Sturdza în care face din nou referiri la apropiatul moment al inaugurării mausoleului de la Mircești.*

9 aprilie 1928

Academia Română
București

Preastimată doamnă Sturdza,

A trecut aproape o lună de la scrisoarea ce ați binevoit a răspunde cu obișnuita bunătate la rugarea noastră. Cauzele întârzierii răspunsului meu – adevărat a lungiei mele tăceri – au fost mai multe. Mai întâi, schimbarea planurilor; deși nu este încă nimic precis hotărât, dar vorba este ca în cursul acestei luni aprilie să se facă mutarea oaselor răposaților din vechiul cavou provizoriu în cel definitiv, de sub mausoleu. Acestea s-ar face în prezența ministrului Cultelor, a unui delegat al

Academiei și a Episcopului de Roman, cu clerul său. Apoi, la sfârșitul lui mai sau întâiele zile ale lui iunie – inaugurarea solemnă a mausoleului, înaintea reprezentanților tuturor ținuturilor din Basarabia și Bucovina, până la Banat, Bihor și Maramureș. După toate posibilitățile vor fi acolo mii și sute de oameni. Așa fiind, ne gândim că nici o lucrare de grădinărie cu caracter mai îngrijit și mai statornic nu se poate face decât după acea serbare, în timpul căreia s-ar cădea în picioare și s-ar strica tot ce s-ar face acum. Iacă pentru ce credem că înțelept este să facem grădina după serbarea inaugurării. Ne-am mulțumi deci acum numai cu o curățenie serioasă.

Chiar astăzi a fost aici și pleacă acolo arhitectul – ajutor pentru terminarea unor amănunte la cavou, tocmai în vederea celor spuse mai sus. I s-au dat toate instrucțiunile trebuitoare.

Acolo la fața locului va trebui să se hotărască planul grădiniței, ținând seama de trebuințele viitorului, când trebuie să se prevadă că vor merge la mormântul Poctului diferite pelerinaje școlare și altele, pentru cari va trebui să se lase loc îndeajuns împrejurul mausoleului și al căsuței locuite de dânsul.

Deocamdată nu ne rămâne deci decât să vă mulțumim călduros pentru bunăvoința firească și statornică totdeauna gata a ne ajuta, urmând simțămintele moștenite cătră Amicul dulce al Părintelui, cătră Academie și cătră devotatul D-voastră servitor.

I. Bianu

D.J. Neamț A.N., fond Sturdza - Miclăușeni, dosar 267, f. 8-9.

5. 1928 mai 9, București. *Scrisoare a lui Ion Bianu către Maria Sturdza, prin care o anunță că mausoleul de la Mircești este gata, că în ziua de 19 mai, ora 10, va avea loc procesiunea de mutare a osemintelor lui Vasile Alecsandri din vechiul mormânt în mausoleu și îi adresează rugămintea de a participa la serviciul religios prilejuit de acest eveniment.*

București
Calca Victoriei 125
9 mai 1928

Academia Română
Nr. 1093

Preastimată Doamnă,

Fiind terminat mausoleul zidit la Mircești din inițiativa Academiei Române, sub conducerea și prin îngrijirea colegului nostru dlui Al. Lapedatu, ministrul Cultelor și Artelor, care a făcut din partea Statului cheltuielile necesare, – mausoleul construit pentru veșnica odihnă a rămășițelor pământești ale Marelui Poet al Neamului Vasile Alecsandri, prietenul de viață întregă al ilustrului Domniei voastre Părinte, urmează ca sâmbătă, 19 mai, la ora 10 dimineața, să se facă mutarea oaselor

din vechiul mormânt în mausoleu.

Avem onoarea a vă aduce aceasta la cunoștință, rugându-vă să asistați la serviciul religios, care se va face în această împrejurare.

Primiți expresiunea prea distinsei noastre considerațiuni.

PREȘEDINTE,
Negruzzi

SECRETAR GENERAL,
I. Bianu

Domniei sale, doamnei Maria C. Sturdza
la Miclăușeni

D. J. Neamț A. N., fond Sturdza - Miclăușeni, dosar 267, f. 20.

6. 1928 iunie 14, București. *Scrisoare a lui Ion Bianu adresată Mariei Sturdza, prin care își exprimă regretul că nu a fost posibilă revederea lor la Mircești, la festivitatea de inaugurare a mausoleului.*

1928, iunie 14,
București

Academia Română

Preastimată doamnă Sturdza,

Așteptam și noi – nevastă-mea și eu – zilele mult așteptate<i> serbări de la Mircești cu dorința de a le combina cu vizita la Miclăușani. La întâia – 19 mai – eu luptam cu ultimele rămășițe ale unci răceli și – mi-era teamă să încerc o călătorie – înțelepciune și prudență de bătrânețe! – Și apoi eram aici la Academie în plină adunare generală anuală, deschisă cu patru zile înainte. Deci nu era cu puțință să lipsească și președintele Racoviță și cu secretarul general. A mai intrat în socotelă și faptul că Racoviță nu cunoștea Mirceștii – și era trebuință să-i cunoască. Din toate aceste motive, hotărâsem ca noi (nevasta și eu) să mergem la inaugurarea fixată la 3 iunie și atunci să vă întâlnim la Mircești, unde nu mă îndoiam că vă voi găsi. Plecarea de aici era hotărâtă pentru seara de sâmbătă (2 iunie), având să sosim a doua zi de dimineață, să se facă serbarea inaugurării la 10-11, noi să mergem cu D-voastră la Miclăușani, pe când ceilalți să meargă la Roman, de unde să plecăm seara înapoi înoace. Dar acest plan bun s-a schimbat: am plecat de aici numai duminică dimineața – am sosit la Mircești la ora 3 după-amiază, când s-a făcut slujba inaugurării și au plouat discursurile; acolo nu v-am găsit – cum speram – ca să ne luați la Miclăușani și am fost deci nevoiți să mergem cu toată ceata la Roman, iar seara să luăm drumul înapoi spre casă.

Iacă cum s-au învărtit lucrurile, încât deși ne găsisem așa de aproape tot nu am avut plăcerea să vă vedem la casa D-voastre. Nevastă-mea a fost cu deosebire contrariată de amânarea forțată a doriei vizite la Miclăușani. Nu ne rămâne deci

decât să continuăm a dori și a spera, după ce acum ni s-au încurcat socotelile care ni se păreau așa de bine așezate.

Sănătatea mea s-a îndreptat deplin și vă mulțumesc foarte călduros pentru stăruitoarea și neclintita bunăvoință ce-mi arătați – ca moștenire și în continuare de la neuitatul meu binevoitor care a fost Marele D-voastre Părinte.

Al D-voastre devotat servitor,
I. Bianu

D.J.Neamț A.N., fond Sturdza - Miclăușeni, dosar 267, f. 11-12.

7. 1928 octombrie 26, București. *Scrisoare a lui Ion Bianu către Maria Sturdza, prin care îi face cunoscut faptul că a fost plecat, mai bine de două luni, în străinătate, pentru tratament, și își exprimă regretul că nu o poate ajuta pe protejata doamnei Sturdza, Silvia Herescu, în obținerea unui loc de muncă.*

Academia Română

București
26 oct. 1928

Preastimată doamnă Sturdza,

Întârzierea acestui răspuns la scrisoarea D-voastre de la 27 august iasă din toate regulile și tradițiile. Bine ar fi să fii și uitat că trebuie să vă sosească. Cauza este neobișnuită mea întârziere peste hotar – plecat la 8 august, m-am întors numai la 15 octombrie. Mă atacase tare rugina bătrânețelor și a trebuit să lupt împotriva ei cu multe mijloace – dintre care principalul a fost un răpaus în loc liniștit și în societatea numai a soției și a fiului. M-am întors restabilit bine și gata de a continua lucrarea începută la 1879 sub conducerea și privirea binevoitoare a neuitaților D-voastre părinte și cumnat. Sunt de atunci ani mulțișori pentru un biet om, dar voința n-a slăbit, iar când puterile slăbesc prin obosală, mă silesc să înlătur oboseala și să merg înainte, cum am învățat de la dâșii – neuitații mei conducători și învățători.

Am văzut și am vorbit cu recomandata D-voastră d<omni>șoara Silvia Herescu. Dar – cum veți fi aflat – de la începutul acestei luni eu nu mai sunt în învățământ, nici profesor, deci nici decan. Am ieșit la pensie după doi ani peste etatea legală. Am recomandat însă pe fiica fostului meu școlar de la S-tu Sava secretarului Facultății și profesorului care este Director suprem peste Căminul Studenților acelei Facultăți, cu rugarea să-i facă rost și să o primească în cămin, unde să aibă locuință și mâncare. Nu știu ce s-a putut face, căci mulțimea înscrierilor este enormă.

La Academie nu aveam nici un loc de funcționar vacant – este un personal mic – mult mai restrâns decât ar trebui pentru lucrările cari sunt de făcut. Și apoi chiar dacă ar fi un loc, nici nu ar putea fi numită acum, fiindcă putem numi numai tineri din ultimii ani de facultate – cel puțin după al doilea, sau absolvenți.

Dl. Herescu – părintele fetei – mă cunoaște bine. Mi-a fost și dânsul elev la S-tu Sava în anii depărtați ai tinereții de mult trecute și am avut deosebite ocazii să-i dovedesc bunăvoință de care nu se poate îndoii, dar în această împrejurare lipsește puțința.

Doresc – nu știu dacă voi putea – ca în această toamnă – dacă va ține lungă și caldă, cum o doresc, să vă fac o vizită, mergând iar pentru Mircești. Până atunci și chiar în afară de această perspectivă vă rog să prezentați doamnei Cantacuzino complimentele mele respectoase, împreună cu devotamentul și sărutările de mână pe cari vă rog să le primiți D-voastră de la cunoscutul servitor și prieten,

I.Bianu

D.J.Neamț A.N., fond Sturdza - Miclăușeni, dosar 267, f. 13-14.

8. 1931 februarie 1, București. *Scrisoare a lui Ion Bianu adresată Mariei Sturdza, prin care o anunță că îi trimite trei fotografii ce redau capela de la Ghergani și sarcofagul lui Ion Ghica, tatăl doamnei Sturdza.*

1 febr. 1931

Academia Română
București

Preastimată doamnă Sturdza,

Nepotul D-voastră inginerul maritim a binevoit să-mi împrumute trei clișeuri fotografice – reprezentând capela de la Ghergani și sarcofagul cu rămășițele Părintelui D-voastre. Probabil că le aveți, dar cu le-am multiplicat în atelierul fotografic al Academiei și-mi face o deosebită plăcere să vă trimit un rând. Mă supără însă lipsa fotografiei *casei vechi* (dacă asemenea fotografie va fi existat, sau vreun desen), *a casei nouă* (amândouă fațele) și *a stejarului*. Am văzut fotografia stejarului demult și nu știu la cine, dar caut să scormonesc pe toți să mi se procure. În același timp, vom face fotografia casei de la Bis<erica> Luterană, atât de mult legată de viața lui. Aș dori ca să dau ilustrația cu principalele elemente legate de viața bunului și neuitatului meu binefăcător, care mi-a arătat totdeauna o bunăvoință afectuoasă și mult peste meritele mele, dar din bunătața lui nesfârșită.

Fiind silit să scriu iute și grăbit și fiind lipsit cu totul de talentul și știința caligrafică, mă rog să mă primiți cu iertătoare bunăvoință.

Al D-voastră prea plecat servitor,
I.Bianu

D.J.Neamț A.N., fond Sturdza - Miclăușeni, dosar 267, f. 15.

9. 1931 februarie 24, București. *Scrisoare a lui Ion Bianu către Maria Sturdza, prin care o anunță că îi mai trimite un set de fotografii făcute la Ghergani și se plânge de încetineala cu care lucrează la noua sa carte.*

București
24 febr. 1931

Preastimată doamnă Sturdza,

Toate reproducerile clișeeilor de la Ghergani au fost trase, afară, firește, de cele câteva de sticlă, care au sosit aici sfărmate și sunt definitiv pierdute. Vă trimit un rând din cele pe cari nu vi le-am trimis.

Dacă multele obligațiuni de serviciu vor îngădui să merg mai iute cu redactarea, de a cărei încetineală sunt foarte nemulțumit, cartea va fi ilustrată bogat și frumos. Ar fi una din cele mai mari bucurii ale vieții mele să o văd gata așa cum o doresc eu.

Vă sărut mâinile amândurora. Oricât s-ar ține iarna, tot va trece și dacă se va ține bine și sănătatea mea cum este acum (bat în lemn de trei ori), apoi la vară doresc să vă văd acolo, cel puțin cu câteva coale tipărite, dacă nu cu cartea la subsuoară.

Devotatul D-voastră,
I. Bianu

D.J.Neamț A.N., fond Sturdza - Miclăușeni, dosar 267, f. 16.

10. 1932 ianuarie 1, București. *Scrisoare a lui Ion Bianu adresată Mariei Sturdza ce conține urări pentru noul an, după care se plânge de boala ce l-a țintuit la pat și l-a chinuit în ultimele luni.*

1 ianuarie 1932

Academia Română
București

Preastimată doamnă Sturdza,

Întâi după rostul zilei: la mulți ani! Câți vor fi – stă în voia Domnului, dar numai buni să fie – adevă cu sănătate trupească și cu liniște sufletească, care să ajute ca să trecem valurile vieții. Aceasta este urarea ce v-o aduc pentru anul care începe astăzi.

Acum vin la spovedania mea: De data asta poșta nu are păcat, scrisoarea D-voastre de la 18 VI am primit-o la timpul cuvenit, și am pus-o la o parte, ca să vă răspund după cuviință și datorie. Dar m-am încurcat. Fusesem rău și îndelungat timp bolnav și de-abia în iunie începusem a mă putea hrăni și părăsi patul. Dar eram foarte slăbit și cu conștiința chinuită, știind câte lucrări îmi rămăsese<ră> întârziate și încurcate. Între ele era, firește, și planul scrisorii pentru care materialele erau adunate în vreo două saltare și la a cărei realizare țineam atât de mult, dar care era fatal amânată de împrejurările nefavorabile și contrare.

În această stare eram – la începutul convalescenței, când a venit scrisoarea D-voastre. N-am răspuns îndată, cum ar fi trebuit, ci am pus-o deoparte, cu gândul să răspund când voi fi pus în mișcare redactarea lucrării.

Dar n-am nimerit-o, pentru că convalescența mergea încet și orice lucrare îmi era oprită. Luna august am petrecut-o într-un sat în Ardeal pentru schimbare de aer – sat cu aer bun – între păduri mari și aproape de o gară a liniei mari C.F.R., puțin mai departe de Brașov, așa ca la trebuință să pot veni mai ușor și iute aici, unde se afla medicul, care mă îngrijea.

Așa a rămas scrisoarea fără răspuns. Iar când m-am întors aici – la începutul lui septembrie – eram însă așa de slab, încât de-abia puteam expedia lucrările mici și urgente ale serviciului meu. Tot așa s-a întârziat și redactarea lucrării, de care se interesează cu mult zel și stăruință un profesor universitar dintre foștii mei școlari și studenți și unul din urmașii la catedra mea.

Acum sănătatea mea s-a îndreptat binișor, dar trebuie să o păstrez cu multă îngrijire: regim alimentar, fereală de răceală și mai ales de oboseală. Nimic nu-mi este mai viu în dorințele mele decât să ajung să pot spune cel puțin în parte din cât doresc despre neuitatul bărbat de cultură și de patriotism, care a fost părintele D-voastre. Bunăvoința cu care a cinstit micșorimea mea, în tot timpul de la 1879 – când m-a cunoscut la Academie – până în zilele lui din urmă – mi-au umplut inima de veșnică recunoștință, pe care aș <vrea> să o pot arăta cel puțin într-o mică parte memoriei lui neuitată. Și voi face tot ce-mi va sta în putință, ca să-mi îndeplinesc această dorință. Îmi fac mie însumi muștrare că nu am făcut-o mai demult, dar am fost lacom să continui lucrarea pentru care dânsul m-a prețuit așa de mult – cu mult mai mult decât vrednicia mea.

După această spovedanie, vă rog să iertați întârzierea și să primiți expresiunea simțimentelor mele devotate.

I. Bianu

D.J.Neamț A.N., fond Sturdza - Miclăușeni, dosar 267, f. 17-18.

11. 1933 ianuarie 22, București. *Scrisoare a lui Ion Bianu către Maria Sturdza, de mulțumire pentru urările adresate lui în prag de An Nou.*

Academia Română
București

Preastimată doamnă Sturdza,

Cuvintele atât de binevoitoare ca mi-ați trimis pentru începerea noului an mi-au făcut deosebită plăcere, fiind o nouă arătare a bunăvoinței cu care m-ați cinstit de câteva decenii, grație afecțiunii de care m-am bucurat din partea marelui și bunului D-voastră părinte.

De uitare nu poate fi vorba nici din partea mea, cum sper să nu vă îndoiiți. Mulțimea anilor și mai ales slăbirea sănătății, despre care v-am scris, m-au silit însă să trăiesc o viață cât mai retrasă în ocupațiuni de tot felul. Vă mulțumesc călduros

și din toată inima vă trimit cele mai vii urări de sănătate în schimbul bunelor cuvinte cu care mă înveseliți și care știți cât îmi sunt de scumpe.

Mă rog să prezentați și d-nei Cantacuzino complimentele devotate ale prietenului, în a cărei aducere aminte dânsa a rămas tot fetița grațioasă, care se juca cu câinele mare negru pe terasa castelului (când? nu spun, spre a fi discret).

Primiți încrederea celui mai respectos devotament al servitorului D-voastre.

I.Bianu

22 ian. 1933

D.J.Neamț A.N., fond Sturdza - Miclăușeni, dosar 267, f. 19.